

บทที่ 3

การดำเนินงานกองทุนรวม

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม เป็นผู้จัดการกองทุนในการนำเงินที่ได้จากผู้ซื้อหน่วยลงทุนไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนด เมื่อเริ่มก่อตั้งกองทุนรวม และนำผลตอบแทนที่ได้มาเฉลี่ยคืนให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุน ตามสัดส่วนการลงทุนในกองทุนรวมนั้น การแต่งตั้งผู้ดูแลผลประโยชน์ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ถือหน่วยลงทุน และการแต่งตั้งนายทะเบียนหน่วยลงทุนที่ทำหน้าที่ดูแลทะเบียนรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุน ทั้งนี้ผู้ดูแลผลประโยชน์และนายทะเบียนหน่วยลงทุน ต้องเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (สำนักงาน ก.ล.ต.) ซึ่งสามารถแบ่งผู้ที่เกี่ยวข้องตามหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุนไทย, 2548ก, หน้า 24-27)

1. บริษัทจัดการ มีหน้าที่นำเงินลงทุนที่ได้จากผู้ซื้อหน่วยลงทุน ไปลงทุนตามโครงการลงทุนที่ได้ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน โดยจะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมในการจัดการ ค่าธรรมเนียมในการขายหน่วยลงทุน ค่าธรรมเนียมในการรับซื้อคืนหน่วยลงทุน เป็นต้น

2. ผู้ดูแลผลประโยชน์ มีหน้าที่เป็นตัวแทนในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุน เช่น ดูแลบริษัทจัดการให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน การรับจ่ายเงินค่าซื้อขาย เก็บรักษาทรัพย์สิน และสอบทานความถูกต้องของมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม ซึ่งผู้ดูแลผลประโยชน์ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ โดยผู้ดูแลผลประโยชน์จะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าธรรมเนียมในการดูแล

3. นายทะเบียนหน่วยลงทุน มีหน้าที่ดูแลทะเบียนรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุน ตลอดจนสิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน เช่น การจ่ายเงินปันผล ซึ่งบริษัทจัดการอาจทำหน้าที่

เป็นนายทะเบียนหน่วยลงทุนได้ โดยนายทะเบียนหน่วยลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าธรรมเนียมของนายทะเบียน

4. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของกองทุนรวมและให้ความเห็นชอบต่องบการเงินให้ถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการ

5. สมาคมบริษัทจัดการลงทุน มีหน้าที่กำหนดจรรยาบรรณ วางมาตรฐานในการปฏิบัติแก่บริษัทสมาชิกเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งการกำหนดบทลงโทษหากบริษัทสมาชิกไม่ปฏิบัติตาม

6. สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นองค์กรของภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ รวมทั้งการจัดการควบคุมการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับ ประกาศหรือข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

7. ผู้ลงทุน มีหน้าที่วิเคราะห์และตัดสินใจนำเงินไปซื้อขายหน่วยลงทุนในกองทุนรวม โดยการศึกษาข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์ บริษัทจัดการกองทุนรวม สมาคมบริษัทจัดการลงทุน เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนและความเสี่ยงก่อนตัดสินใจลงทุน รวมทั้งติดตามข่าวสาร ฐานะและการดำเนินงานของกองทุนรวมตามที่ได้รับจากรายงานประจำปีของบริษัทจัดการ ทั้งนี้ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผล ในกรณีที่กองทุนรวมมีนโยบายจ่ายเงินปันผล และส่วนเกินมูลค่าที่ได้รับจากการขายหน่วยลงทุน รวมทั้งผลตอบแทนที่อาจได้รับจากมาตรการทางภาษีเงินได้

8. ตัวแทนสนับสนุนการขายหน่วยลงทุนหรือผู้ที่ทำหน้าที่ขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุน มีหน้าที่ในการขายหน่วยลงทุนตามกรอบที่กฎหมายกำหนด และผ่านการทดสอบความรู้ในหลักสูตรการเป็นตัวแทนขายจากสถาบันที่สำนักงาน กลต. เห็นชอบเพื่อป้องกันมิให้การขายหน่วยลงทุนมีการโฆษณาชวนเชื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดในสาระสำคัญ

หลักการลงทุนในกองทุนรวม

การลงทุน หมายถึง การที่บุคคลนำเงินออมไปแสวงหารายได้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเก็บไว้ใช้ในอนาคตแทนการบริโภคในปัจจุบัน โดยหวังว่าผลตอบแทนที่ได้จะคุ้มค่ากับความเสี่ยง ทั้งนี้การตัดสินใจเปลี่ยนรูปแบบการออมให้เป็นการลงทุน จะขึ้นอยู่กับลักษณะและความพอใจของผู้ลงทุนดังนี้ (จวัณฤดี บุญกนิษฐ, 2549, หน้า 14)

1. ความปลอดภัยของเงินลงทุน หมายถึง การรักษาเงินลงทุนไว้ป้องกันเงินให้ลดน้อยลงรวมทั้งการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ เช่น การลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคง หรือมีผลตอบแทนมากกว่าอัตราเงินเฟ้อ เป็นต้น

2. เสถียรภาพของรายได้ หมายถึง ผู้ลงทุนจะลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สม่ำเสมอ เช่น ดอกเบี้ยพันธบัตร เงินปันผลหุ้นกู้หรือหุ้นบุริมสิทธิ เป็นต้น

3. ความงอกเงยของเงินลงทุน หมายถึง การที่ผู้ลงทุนนำดอกเบี้ยและเงินปันผลที่ได้รับไปลงทุนใหม่แทนการบริโภค

4. ความคล่องตัวในการซื้อขาย หมายถึง หลักทรัพย์ที่สามารถซื้อขายได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับราคาหรือสถานที่

5. ความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที

6. การกระจายเงินลงทุน หมายถึง การกระจายความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งทำได้ 4 วิธี คือ ลงทุนผสมระหว่างหลักทรัพย์ที่มีรายได้แน่นอนและไม่แน่นอน ลงทุนในประเภทหลักทรัพย์ที่แตกต่างกัน ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีการดำเนินประเภทรูทิจแตกต่างกัน และลงทุนในหลักทรัพย์ซึ่งมีที่ตั้งแตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์

7. ความพอใจในด้านภาษี เช่น การลดหย่อนภาษีเงินได้ การลดอัตราภาษีเงินได้ การยกเว้นภาษีเงินได้ เป็นต้น ซึ่งสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของการออมและการลงทุนได้ (คูตาราง 4)

ตาราง 4

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการออมและการลงทุน

	การออม	การลงทุน
วัตถุประสงค์	เป็นการสะสมเงินเพื่อให้พอกพูนในระยะสั้น เพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	เป็นการสะสมเงินให้กองเงยต่อเนื่องใน ระยะยาว
วิธีการสะสม	เงินฝากธนาคาร และบริษัทเงินทุน	ลงทุนในพันธบัตร หุ้นกู้ หุ้น กองทุนรวม กองทุนสำรองส่วนบุคคล กองทุนสำรอง เลี้ยงชีพ
ความเสี่ยง	ความเสี่ยงต่ำ (เนื่องจากรัฐบาลค้ำประกัน เงินฝากทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยเต็มจำนวน)	มีความเสี่ยงมากน้อยตามประเภทและ ลักษณะของหลักทรัพย์ที่ลงทุน ในปัจจุบัน ถือว่ามีความเสี่ยงสูงกว่าการฝากเงิน
ผลตอบแทน	ดอกเบี้ย	ดอกเบี้ย เงินปันผล และ/หรือ ผลกำไรหรือ ขาดทุนจากการลงทุน
ข้อได้เปรียบ	มีสภาพคล่องสูง	ได้รับผลตอบแทนในระยะยาวสูงกว่า

ที่มา. จาก *เปิดประตูสู่การลงทุน*, โดย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน, 2553, ค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2553, จาก http://www.aimc.or.th/40_knowledge_index.php

การกำหนดวัตถุประสงค์ของการลงทุนสามารถแบ่งตามระยะเวลาการลงทุน เช่น การลงทุนระยะสั้นและการลงทุนระยะยาว หรือแบ่งตามความต้องการของผู้ลงทุน ซึ่งได้แก่ (ขวัญฤดี บุญกนิษฐ, 2549, หน้า 15)

1. การลงทุนเพื่อการบริโภค (consumer investment) ได้แก่ การลงทุนซื้อสินค้าประเภทคงทนถาวร เช่น บ้านที่อยู่อาศัย รถยนต์ และเครื่องใช้ภายในบ้าน ซึ่งการบริโภคประเภทนี้ ผู้ลงทุนหวังความพอใจในการใช้ทรัพย์สินมากกว่าผลตอบแทนทางการเงิน
2. การลงทุนในธุรกิจ (business or economic investment) หมายถึง การซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ เช่น ตั้งโรงงาน การซื้อสินค้าและการผลิต เป็นต้น การบริโภคประเภทนี้ ผู้ลงทุนหวังกำไรจากการดำเนินงานเป็นผลตอบแทน
3. การลงทุนในหลักทรัพย์ (financial or securities investment) การบริโภคประเภทนี้ ผู้ลงทุนหวังผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขายหลักทรัพย์ และผลประโยชน์อื่น ๆ

สำหรับผู้ลงทุนที่ตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ เพื่อต้องการผลตอบแทน และผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้จากการลงทุนในหลักทรัพย์นั้น จะมีขั้นตอนในการลงทุน ดังนี้ (ขวัญฤดี บุญกนิษฐ, 2549, หน้า 15)

1. นโยบายการลงทุน ได้แก่ กำหนดจำนวนเงินที่จะลงทุน กำหนดเป้าหมายในการลงทุนที่แน่นอน กำหนดหลักทรัพย์ที่เหมาะสมกับเป้าหมายเงินทุนที่ได้วางไว้ พิจารณาคุณสมบัติของหลักทรัพย์ให้เป็นไปตามเป้าหมายและจัดสรรเงินที่มีอยู่มาลงทุน

2. การวิเคราะห์การลงทุน ได้แก่ การวิเคราะห์การลงทุนเริ่มต้น การวิเคราะห์อุตสาหกรรม การวิเคราะห์หลักทรัพย์ของแต่ละบริษัท ซึ่งข้อมูลที่ผู้ลงทุนใช้วิเคราะห์ เพื่อตัดสินใจลงทุนประกอบด้วย ข้อมูลจากภายในบริษัทและข้อมูลจากภายนอกบริษัท เช่น กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share--EPS) เงินปันผลต่อหุ้น (Dividend Per Share--DPS) อัตราจ่ายเงินปันผล (dividend pay out ratio) ผลตอบแทนจากเงินปันผล (dividend yield) มูลค่า (value) ราคาซื้อขายต่อกำไรต่อหุ้น (Price Earning ratio--P/E ratio) ราคาซื้อขายต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี (price book value ratio) ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และข้อมูลจากบริษัทสมาชิก

ทั้งนี้ ผู้วิเคราะห์ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบเพื่อวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่ง ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (fundamental analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและราคาหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะขายได้ในอนาคต รวมทั้งการคาดการณ์เกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนผลการดำเนินงานของบริษัทและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ทางเทคนิค (technical analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยอาศัยข้อมูลตัวเลข การเคลื่อนไหวของราคาหุ้น และมูลค่าการซื้อขายหุ้นในอดีตช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ มาคาดคะเนแนวโน้มของหลักทรัพย์ในอนาคตโดยการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน (fundamental analysis) จะช่วยในการคัดเลือกบริษัทที่ควรลงทุน ส่วนการวิเคราะห์ทางเทคนิคจะช่วยหาช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์

3. การประเมินมูลค่าเงินลงทุนหรือหลักทรัพย์ ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการลงทุนนั้นในอนาคต รวมทั้งราคาที่จะขายได้

4. การสร้างกลุ่มสินทรัพย์ลงทุน ได้แก่ การกระจายเงินลงทุนไปสู่หลักทรัพย์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม จังหวะในการลงทุนซื้อหรือขายหลักทรัพย์ การเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุนในกลุ่ม การติดตามผลที่ได้ ซึ่งผู้ลงทุนสามารถเลือกประเภทของตราสารที่เหมาะสมกับตนเองได้ (ดูตาราง 5)

วิธีการคำนวณผลตอบแทนรวมที่ได้รับจากการลงทุนในรูปของเงินและผลประโยชน์อื่น จะต้องนำค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการลงทุนมาหักออก เพื่อหาผลตอบแทนสุทธิ รวมทั้งต้องนำอัตราเงินเฟ้อมาหักออกจากผลตอบแทนสุทธิ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่แท้จริง โดยใช้สูตรการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (real return) ที่เกิดจากการลงทุน ดังนี้

ผลตอบแทนรวม = กำไรจากส่วนต่างของราคา + รายได้จากเงินสดจ่ายระหว่างกาล
+ ผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ + ผลตอบแทนในลักษณะอื่น

ผลตอบแทนสุทธิ = ผลตอบแทนรวม - ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการลงทุน

ผลตอบแทนที่แท้จริง = ผลตอบแทนสุทธิ - อัตราเงินเฟ้อ

ตาราง 5

การเลือกประเภทของตราสารสำหรับผู้ลงทุน

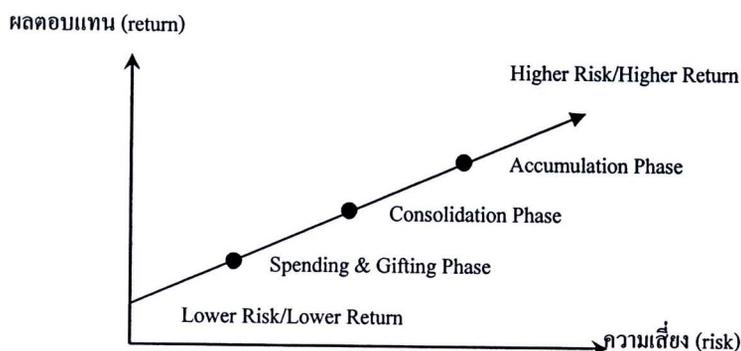
ผู้ลงทุน	ตราสารที่เหมาะสมกับการลงทุน
1. มีความเข้าใจระบบตลาดหลักทรัพย์เพียงพอ	1. หุ้นสามัญ
2. มีเวลาศึกษาติดตามข้อมูล สถานการณ์	2. หุ้นบุริมสิทธิ
3. มีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญ และเชื่อถือได้	3. หุ้นกู้แปลงสภาพ
4. ต้องการผลตอบแทนรวดเร็วและพร้อมรับความเสี่ยง	4. ไบโอสัญแสดงสิทธิประเภทต่าง ๆ
5. คาดหวังผลตอบแทนระยะยาว	5. หุ้นกู้ หุ้นสามัญ หรือหุ้นบุริมสิทธิ ในกลุ่มที่มีปัจจัยพื้นฐานดี (blue chip)
6. เน้นการออมและการลงทุนระยะยาว	6. ตราสารในภาครัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ
7. ต้องการความเสี่ยงต่ำ	7. หน่วยลงทุนในกองทุนรวมประเภทต่าง ๆ
8. คาดหวังผลตอบแทนในระยะปานกลางถึงระยะยาว	
9. ไม่เชี่ยวชาญในการซื้อขายหลักทรัพย์	

ตาราง 5 (ต่อ)

ผู้ลงทุน	ตราสารที่เหมาะสมกับการลงทุน
10. ไม่มีเวลาติดตามสถานการณ์	
11. ไม่มีเวลาคล่องตัวในการลงทุน	

ที่มา. จาก *ประเภทผู้ลงทุน*, โดย สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553, ค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2553, จาก http://www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task=view&id=96&Itemid=70

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผลตอบแทนและความเสี่ยงในการลงทุนของนักลงทุนตามตัวแปรที่สำคัญ ได้แก่ รายได้และความมั่นคงที่มีผลต่อการอุปโภคบริโภค และช่วงอายุที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออม โดยแบ่งช่วงอายุของผู้ลงทุนออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงเริ่มต้นการทำงาน (accumulation phase) ช่วงกลางคน (consolidation phase) ช่วงเกษียณอายุ (spending phase) และช่วงบั้นปลายชีวิต (gifting phase) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (ดูภาพ 10)

ภาพ 10 ผลตอบแทนและความเสี่ยงตามช่วงอายุของผู้ลงทุน

ที่มา. จาก *ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์* (หน้า 62), โดย สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548ก, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

จากภาพ 10 ในช่วง Accumulation Phase ซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นการทำงาน ผู้ลงทุนอาจมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน เนื่องจากมีรายได้น้อย มีแนวโน้มที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผู้ลงทุนในช่วงอายุนี้นักจะชอบการลงทุนประเภท High Risk/High Return สำหรับช่วงต่อมา Consolidation Phase ซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย เนื่องจากมีหน้าที่การงานที่มั่นคงและมีหนี้สินลดลง ผู้ลงทุนจะลดความเสี่ยงลงและคำนึงถึงความมั่นคงมากขึ้น สำหรับช่วง Spending Phase ซึ่งเป็นช่วงเกษียณอายุการทำงาน ผู้ลงทุนอาจจะไม่มีภาระหนี้สินเนื่องจากผ่อนชำระเสร็จสิ้นและมีรายได้จากการสะสมทรัพย์และลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนจะเลือกลงทุนในประเภทที่มีผลตอบแทนแน่นอน เช่น พันธบัตรหรือตราสารหนี้ และช่วงสุดท้าย Gifting Phase ซึ่งเป็นช่วงลงทุนมีทรัพย์สินมากเกินกว่าจะใช้หมดและสามารถนำไปเพื่อแม่แก่ผู้อื่นได้ เช่น สะสมทรัพย์สินเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เป็นต้น

การลงทุนในกองทุนหุ้นระยะยาว (LTF)

ประภพ ปฏิภาณวิเศษ (2550, หน้า 8-9) อธิบายว่า กองทุนรวมตราสารแห่งทุนระยะยาว หรือกองทุนรวม LTF (Long Term Equity Fund) เป็นกองทุนรวมที่กำหนดให้มีนโยบายการลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม กล่าวคือ มีนโยบายเดียว คือ ให้ลงทุนในหุ้น และต้องเป็นหุ้นสามัญจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นหลัก

เงื่อนไขการลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เพื่อการลดหย่อนภาษีมีดังนี้

1. ผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี หากมีการลงทุนเป็นไปตามเงื่อนไขที่ทางการกำหนด

2. หากผิดเงื่อนไขการลงทุน เช่น มีการขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวม LTF ออกไปก่อนกำหนดที่ระบุและมีกำไรจากการขาย กำไรที่ได้รับ (capital gain) ผู้ลงทุนมีหน้าที่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3. หน่วยลงทุนของกองทุน LTF ไม่สามารถโอน จำนำ หรือนำไปเป็นหลักประกันได้

4. กองทุนรวม LTF เป็นกองทุนรวมซึ่งมีสภาพคล่องน้อย เพราะกำหนดให้ผู้ลงทุนที่ต้องการขายคืน ทำการขายคืนหน่วยลงทุน LTF ได้ไม่เกินปีละ 2 ครั้ง โดยแต่ละกองทุน

ของแต่ละ บลจ. จะมีการกำหนดวันที่ลูกค้าสามารถขายคืน (ไม่ว่าจะเป็นการขายโดยคิด หรือไม่คิดเงื่อนไขก็ตาม) แตกต่างกันไป เช่น ให้ขายได้ปีละ 2 ครั้ง แต่ในแต่ละครั้งที่ให้ขายคืนได้นั้น บางกองทุนก็กำหนดเพียงวันเดียว บางกองทุนก็กำหนดให้ถึง 15 วัน ซึ่งสูงสุดเท่าที่ กสท. อนุมัติ

เมื่อผู้ลงทุนซื้อ LTF แล้ว ต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี (นับตามปีปฏิทิน เช่น เงินลงทุนแต่ละยอดที่ซื้อในระหว่างปี พ.ศ. 2547 จะครบเงื่อนไขตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป และส่วนที่ลงทุนในระหว่างปี พ.ศ. 2548 ก็จะครบเงื่อนไขตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป โดยในการขายคืนนั้น จะขายคืนเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้) ทั้งนี้เงินลงทุนใน LTF ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี จะต้องเป็นการลงทุนภายในช่วงระยะเวลาไม่เกินปี พ.ศ. 2559 เท่านั้น

ผู้ลงทุนที่เหมาะสมที่จะลงทุนในกองทุนหุ้นระยะยาว เหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการได้รับผลประโยชน์ทางภาษี ควบคู่กับโอกาสในการสร้างผลตอบแทนได้สูงที่สุดในระยะยาว และสามารถยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน และเงื่อนไขเกี่ยวกับเวลาในการลงทุนได้ ที่สำคัญ คือ ผู้ลงทุนจะต้องเข้าใจสถานะของตลาดหุ้นและสามารถรับความผันผวนของตลาดหุ้นได้ นอกจากนี้ผู้ลงทุนนั้น ๆ ยังต้องสามารถถือหน่วยลงทุนที่ลงทุนแต่ละก้อนได้อย่างน้อย 5 ปีปฏิทิน LTF เหมาะกับคนทุกกลุ่มที่ต้องการลงทุนในหุ้นระยะยาว แต่อาจไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้น หรือไม่มีเวลา จึงลงทุนผ่านกองทุนรวม ทั้งนี้ผู้ลงทุนจะต้องเข้าใจและยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน และเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการลงทุนได้ นั่นคือ ลงทุนแล้วถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ก่อนตัดสินใจลงทุนกองทุนหุ้นระยะยาว LTF ผู้ลงทุนควรมีความรู้ด้านหลักการลงทุน และพิจารณาประเด็นอื่น ๆ ดังนี้

นโยบายการลงทุนของ LTF มีแบบเดียว คือ ลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน โดยแต่ละ LTF อาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น บาง LTF อาจเน้นลงทุนในหุ้นกลุ่ม SET 50 หรือหุ้นตามกลุ่มสถาบันการเงิน หรือลงทุนในหุ้นตามที่บริษัทจัดการเห็นควรก็ได้ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดนโยบายการลงทุนของ LTF กองทุนนั้น ๆ ซึ่งข้อแตกต่างของ LTF

จากกองทุนรวมทั่ว ๆ ไป มีดังนี้

1. หากลงทุนครบตามเงื่อนไขจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี
2. ไม่สามารถโอน จำน่า หรือนำหน่วยลงทุนไปเป็นหลักประกันได้
3. เป็นกองทุนเปิด ซึ่งกำหนดให้ขายคืนหน่วยลงทุนได้ไม่เกินปีละ 2 ครั้ง

สิทธิประโยชน์ทางภาษีของ LTF

หากปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุน ผู้ลงทุนใน LTF จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีถึง 2 ทางด้วยกัน คือ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2548ก, หน้า 31)

ทางที่ 1 เงินซื้อหน่วยลงทุนใน LTF จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ในแต่ละปีทั้งนี้ไม่เกิน 300,000 บาท

ทางที่ 2 กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน (capital gain) ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้หากลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

การขายคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนด 5 ปีปฏิทิน ถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุน ทั้งนี้กรณีผู้ลงทุนเสียชีวิตหรือทุพพลภาพ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว จะไม่ถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุน เมื่อการผิดเงื่อนไขการลงทุนแล้ว ผู้ลงทุนจะไม่สามารถได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอีกต่อไป และต้องดำเนินการดังนี้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553ก)

1. ต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไป เฉพาะยอดเงินลงทุนที่ขายคืนพร้อมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน โดยนับตั้งแต่เดือนเมษายนของปีที่ผู้ลงทุนยื่นขอยกเว้นภาษีจนถึงเดือนที่มีการยื่นคืนเงินภาษี ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงควรยื่นขอคืนเงินภาษีพร้อมเงินเพิ่มทันทีที่มีการทำผิดเงื่อนไขการลงทุน ไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงรอบชำระภาษีตามปกติ

2. ต้องจ่ายภาษีของกำไรส่วนเกินทุน (capital gain) โดยนำกำไรที่ได้รับจากการขายคืนไปรวมเป็นเงินได้ของปีที่ขายคืนเพื่อเสียภาษีเงินได้ ซึ่งในทางปฏิบัติเมื่อผู้ลงทุนขายคืน บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 3 ของกำไรส่วนเกินทุน

เจษฎา สุขทิศ (2553) อธิบายว่า แนวทางการเลือกกองทุน โดยพิจารณาให้ครอบคลุมหลายปัจจัย ทั้งผลตอบแทนย้อนหลังในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม และสไตล์การบริหารของทีมงานผู้จัดการกองทุนของแต่ละ บลจ.

สไตล์การบริหารของผู้จัดการกองทุน ประสิทธิภาพ และแนวทางการบริหารกองทุนของผู้จัดการกองทุนเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ควรให้ความสนใจนอกเหนือจากผลตอบแทน ซึ่งแต่ละ บลจ. ต่างก็มีแนวทางของตัวเอง เช่น แบบ Momentum Style ที่มีปริมาณการซื้อขายเมื่อเทียบกับขนาดกองทุน (turnover) สูง หรือแบบ Bottom Up ที่เน้นการวิเคราะห์เชิงลึกของแต่ละบริษัทที่จะเข้าลงทุน บาง บลจ. ก็ใช้กลยุทธ์ Bottom Up และทำการ Buy and Hold เป็นระยะเวลาหลาย ๆ ปีโดยไม่เปลี่ยนแปลงพอร์ตอย่างมีนัยสำคัญ โดยวิธีการง่าย ๆ ถ้าอยากทราบแนวทางของแต่ละ บลจ. ก็คือ การโทรศัพท์ไปที่ บลจ. นั้น ๆ ซึ่งหากติดตามเรื่อย ๆ ก็จะพบว่าแต่ละ บลจ. มีการเปลี่ยนแปลงสไตล์การลงทุน (style drift) หรือเปลี่ยนแปลงทีมงานผู้จัดการกองทุนบ่อยเกินไปหรือไม่

นอกจากนี้ควรพิจารณาการถือครองหุ้นของแต่ละกองทุน การศึกษาการถือหุ้นเป็นรายตัวของแต่ละพอร์ตที่สนใจ ซึ่งโดยมากแต่ละ บลจ. จะประกาศเป็นรายเดือนเพียงไม่กี่วันหลังจากสิ้นเดือน หากเป็นหุ้นบางบริษัท ไม่ว่าจะถือหุ้นปัน หรือหุ้นที่มีประเด็นด้านธรรมาภิบาล (corporate governance) แล้วพบว่า กองทุนที่สนใจศึกษาถือครองหุ้นเหล่านั้น ก็อาจจะเลือกหลีกเลี่ยงการลงทุนในกองทุนนั้น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปในการประกาศรายชื่อหุ้น และรายชื่อหมวดหลักทรัพย์ที่ลงทุน มีข้อกำหนดให้ประกาศอย่างน้อย 5 อันดับแรก แต่ก็มีบาง บลจ. ที่ให้ทราบได้ถึง 10 อันดับแรกซึ่งก็มักจะครอบคลุมกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งกองทุน

วิธีการลงทุนของกองทุนหุ้นระยะยาว LTF เนื่องจาก LTF เป็นช่องทางการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการลงทุนแบบอื่น เพราะนโยบายของ LTF ก็คือ ลงทุนในหุ้น จากข้อมูลผลตอบแทนของการลงทุนในทรัพย์สินต่าง ๆ ของประเทศไทย ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2518-2548) การลงทุนในหุ้นให้ผลตอบแทนสูงถึงร้อยละ 12 ต่อปี แม้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2540-2544 จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจทำให้ราคาหุ้นลดลงอย่างมาก ส่วนพันธบัตรในช่วงเดียวกันให้ผลตอบแทนร้อยละ 10 ต่อปีทั้งที่ไม่ได้รับผลกระทบ

จากช่วงวิกฤติเศรษฐกิจมานานักเพราะเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนคงที่ ส่วนเงินฝากธนาคารให้ผลตอบแทนร้อยละ 7 ต่อปี และทองคำให้ผลตอบแทนเพียงร้อยละ 3 ต่อปี

การลงทุนในหุ้นมีความเสี่ยงแต่ผลตอบแทนสูง แต่ LTF สามารถลดความเสี่ยงได้ โดยการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน (dollar cost averaging) ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงและให้ผลตอบแทนที่ดี มากกว่าการลงทุนแบบครั้งเดียวในช่วงปลายปี ผลการศึกษาในการลงทุนอย่างต่อเนื่องใน SET Index ทุกเดือนเป็นเวลา 4 ปี นับจากเดือนมกราคม พ.ศ. 2545 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 นั้นการลงทุนแบบเฉลี่ยซื้อ ได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในช่วงปลายปี ปีละครั้งถึงร้อยละ 8.27 รวมถึงสูงกว่าการลงทุนที่ซื้อไตรมาสละครั้ง ร้อยละ 2.65 หรือครึ่งปีครั้งร้อยละ 4.07 อีกด้วย

การลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน หรือ Dollar Cost Averaging ในโลกแห่งการลงทุน ไม่ใช่ว่านักลงทุนรายย่อย คือ กลุ่มที่ตัดสินใจผิดแต่เพียงฝ่ายเดียว เพราะหลายครั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เรื่องการลงทุนเป็นอย่างดี ก็ตัดสินใจซื้อหุ้นตอนที่ราคาขึ้นสูงเช่นกัน ความรู้ไม่ได้เป็นเครื่องประกันว่าใครเก่งกว่าใคร เพียงแต่เมื่อหุ้นตกนักลงทุนที่มีความรู้มาก ๆ และพวกเขาบันการเงินจะไม่ตื่นตระหนกเทขายหุ้นออกมา พวกเขาจะศึกษาข้อมูลก่อน เพื่อที่จะรอจังหวะการลงทุนให้ถูกต้อง เข้าซื้อหุ้นตอนราคาถูก แล้วขายตอนราคาแพง ซึ่งถือเป็นทฤษฎีการลงทุนในเบื้องต้น แต่ในทางปฏิบัติไม่ง่ายเลยที่จะบอกว่าตอนไหนหุ้นมีราคาถูกที่สุด เหมาะที่จะซื้อ และตอนไหนหุ้นขึ้นสูง เหมาะที่จะขาย ดังนั้น วิธีลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน หรือ Dollar Cost Averaging สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพได้

การลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน คือ วิธีการลงทุนเพื่อสร้างมูลค่าให้นักลงทุน ระยะยาว ช่วยลดความเสี่ยงและให้ผลตอบแทนที่ดี วิธีนี้นักลงทุนต้องสร้างวินัยการลงทุนให้ตนเอง ลงทุนในหลักทรัพย์เป็นประจำสม่ำเสมอ ตามช่วงเวลาที่กำหนด เช่น ทุกวันที่ห้าของเดือนจะซื้อกองทุนหุ้นกองหนึ่ง หรือซื้อหุ้นกลุ่มหนึ่งเป็นจำนวน 5,000 บาท โดยไม่สนใจว่าราคาหุ้นในตอนนั้นเท่าไร จะขึ้นหรือตก การลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน เหมาะมากในภาวะตลาดผันผวน ราคาหลักทรัพย์ หรือมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (NAV) เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างรวดเร็ว และเพื่อช่วยให้เข้าใจการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุนสามารถลดความเสี่ยงและสร้างผลตอบแทนได้อย่างไรในภาวะที่หุ้นผันผวน (ดูตาราง 6)

ตาราง 6

ตัวอย่างการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุนของนายประสพโชค ที่เลือกลงทุนในกองทุนหุ้น
ทุกเดือนเป็นเวลา 8 เดือน ด้วยเงินลงทุนเดือนละ 10,000 บาท

เดือน	NAV (บาทต่อ หน่วย)	หน่วยที่ได้จาก การซื้อด้วยเงิน 10,000 บาท (หน่วย)	หน่วยลงทุน สะสม (หน่วย)	เงินลงทุน สะสม (บาท)	มูลค่าเงินลงทุน ในกองทุน (บาท)	กำไร ขาดทุน (ร้อยละ)
มกราคม	10	1,000	1,000	10,000	10,000	-
กุมภาพันธ์	8	1,250	2,250	20,000	18,000	-10.0
มีนาคม	7	1,429	3,679	30,000	25,750	-14.2
เมษายน	7	1,429	5,107	40,000	35,750	-10.6
พฤษภาคม	6	1,667	6,774	50,000	40,643	-18.7
มิถุนายน	8	1,250	8,024	60,000	64,190	7.0
กรกฎาคม	10	1,000	9,024	70,000	90,238	28.9
สิงหาคม	11	909	9,933	80,000	109,262	36.6

ที่มา. จาก การลงทุนเฉลี่ยต้นทุน, โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553ค, ค้นเมื่อ
5 ตุลาคม 2553, จาก <http://www.set.or.th/ltf/benefit/why.html>

สมมุติให้นายประสพโชคลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุนเป็นประจำนาน 8 เดือนด้วยเงิน
ลงทุนเดือนละ 10,000 บาท เขาเลือกลงทุนในกองทุนหุ้นตอนที่ตลาดมีความผันผวนสูง
แม้ราคาจะเปลี่ยนแปลง NAV จะผันผวนไปมากเพียงไร นายประสพโชค ผู้มีวินัยใน
การลงทุนอย่างเคร่งครัด ก็ยังคงลงทุนด้วยจำนวนเงินเท่าเดิมอย่างต่อเนื่อง เขาไม่กังวลกับ
ราคา NAV ไม่ตื่นตระหนก ตัดสินใจเทขายเมื่อขาดทุน และเมื่อถึงเดือนที่เจ็ด ตลาดฟื้นตัว
ราคา NAV ชยับสูงขึ้น ผล คือ เขามีกำไรในเดือนที่แปดถึงร้อยละ 36.6 หรือ 29,262 บาท
จากเงินลงทุน 80,000 บาท แต่ถ้านายประสพโชคใจไม่แข็งพอ ตัดขายขาดทุนไปในช่วง
ที่ NAV ลดลง เขาก็จะขาดทุน นายประสพโชคต้องใจแข็ง ไม่ยอมให้ความตื่นตระหนก
ครอบงำจิตใจ ช่วงนี้ที่มีวินัยในการลงทุนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และถ้านายประสพโชค
ไม่กล้าเข้าซื้อเพิ่มในเดือนถัดไป เพราะ NAV ตก เมื่อครบ 8 เดือน แม้จะมีกำไรเพราะ
NAV ขึ้นจาก 10 บาท เป็น 11 บาทต่อหน่วยลงทุน แต่เขาจะมีกำไรแค่ 1,000 บาท จาก

เงินลงทุน 10,000 บาทเท่านั้น อีกกรณี คือ หากนายประสพโชคไม่มีการจัดสรรเงินลงทุนที่คงที่ทุกเดือน แต่ทุ่มลงทุนเดือนแรกจนหมด 80,000 บาท เมื่อ NAV ลดลง แม้ นายประสพโชคจะใจแข็งไม่ตัดขายหนีขาดทุน แต่เขาก็ไม่มีเงินลงทุนเพิ่มและเมื่อครบแปดเดือน ถึงจะมีกำไรก็แค่ร้อยละ 10 เป็นเงิน 8,000 บาท แต่ถ้าลงทุนสม่ำเสมอตามกติกาก็ได้กำไรร้อยละ 36.6 เท่ากับ 29,262 บาท

นอกจากนี้กฎสำคัญอีกข้อของการลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน เพื่อลดความเสี่ยงและให้ได้ผลตอบแทน คือ ต้องลงทุนระยะยาว ซึ่งการลงทุนระยะยาวอาจไม่ให้ได้ผลตอบแทนสูงเท่าไรนัก แต่ก็ทำให้ผู้ลงทุนไม่ต้องวุ่นวายกับการหาจังหวะซื้อ จังหวะขาย และยังลดโอกาสขาดทุนได้ด้วย กรณีนี้ ขอนำข้อมูลตัวเลขดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาใช้แทนราคาหุ้นเพื่อเปรียบเทียบ ตลาดหุ้นไทยเปิดทำการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 สมมติว่าคุณเริ่มต้นลงทุนตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2518 จนถึงปลายปี พ.ศ. 2545 รวมระยะเวลาการลงทุนได้ทั้งสิ้น 27 ปี เปรียบเทียบการลงทุนตามช่วงเวลาในการลงทุน โดยแบ่งออกเป็น 6 แบบ ได้แก่ ลงทุน 1 ปี 5 ปี 10 ปี 15 ปี 20 ปี และ 27 ปี เช่น นักลงทุนที่ลงทุนแบบ 1 ปี คือ ซื้อหุ้นตอนปลายปีที่แล้ว และมาขายตอนปลายปีนี้ (ถือไว้ 1 ปีแล้วขายออก) แบบนี้จะมีช่วงเวลาลงทุน 27 ช่วง แต่ถ้าลงทุน 5 ปี คือ ซื้อแล้วถือไว้ 5 ปีก่อนจะขาย ลงทุนได้ 23 ช่วง แต่ถ้าลงทุน 27 ปี ก็ลงทุนได้ครั้งเดียว คือ ซื้อตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2518 และมาขายตอนปลายปี พ.ศ. 2545 เป็นต้น (ดูตาราง 7)

จากข้อมูลในตาราง 7 จะเห็นว่าการลงทุนระยะสั้น แม้จะมีโอกาสได้อัตราผลตอบแทนสูงกว่า แต่มีโอกาสขาดทุนสูงกว่าเช่นเดียวกัน

ตาราง 7

เปรียบเทียบการลงทุนตามช่วงเวลาในการลงทุน

ระยะเวลา การลงทุน (ปี)	อัตรา ผลตอบแทน สูงสุด (เฉลี่ยต่อปี)	อัตรา ผลตอบแทน ต่ำสุด (เฉลี่ยต่อปี)	จำนวน ช่วงเวลาลงทุน ที่สามารถทำได้	จำนวน ช่วงเวลาที่ ลงทุนแล้ว ขาดทุน	ความน่าจะเป็น ที่จะขาดทุน
1	127.30%	-55.20%	27	12	44/100
5	103.60%	-15.80%	23	9	39/100

ตาราง 7 (ต่อ)

ระยะเวลา การลงทุน (ปี)	อัตรา ผลตอบแทน สูงสุด (เฉลี่ยต่อปี)	อัตรา ผลตอบแทน ต่ำสุด (เฉลี่ยต่อปี)	จำนวน ช่วงเวลาลงทุน ที่สามารถทำได้	จำนวน ช่วงเวลาที่ ลงทุนแล้ว ขาดทุน	ความน่าจะเป็น ที่จะขาดทุน
10	115.10%	-6.00%	18	5	28/100
15	61.80%	1.70%	13	0	0/100
20	71.20%	5.30%	8	0	0/100
27	12.00%	12.00%	1	0	0/100

ที่มา. จาก การลงทุนเฉลี่ยต้นทุน, โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553ค, ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2553, จาก <http://www.set.or.th/ltf/benefit/why.html>

อัตราผลตอบแทนเวลาขาดทุนยังสูงตามไปด้วย ถ้าลงทุนปีเดียวจะได้กำไร 15 ครั้ง และขาดทุน 12 ครั้ง คือ จะขาดทุนถึงร้อยละ 44 ของการลงทุนทั้งหมด แต่ถ้าลงทุนยาว 10 ปี โอกาสขาดทุนจะเหลือร้อยละ 28 แทน และถ้าลงทุนยาวตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จะไม่ขาดทุน

จากตัวอย่างที่นำมาแสดงนี้ ทำให้ได้พบว่า การลงทุนแบบเฉลี่ยต้นทุน โดยที่ผู้ลงทุนต้องกันเงินจำนวนหนึ่ง ลงทุนโดยสม่ำเสมอ ต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน จะให้ประโยชน์คุ้มค่า ไม่ต้องเป็นกังวลการขึ้นลงของดัชนีทุกวันทุกเวลา

จะเห็นได้ว่าการจะลงทุนในกองทุนรวม LTF ที่เป็นกองทุนในช่วงจังหวะใดนั้น ไม่ได้อยู่ที่การคาดการณ์แนวโน้มของดัชนีตลาดหลักทรัพย์เพียงอย่างเดียวเสมอไป แต่น่าจะพิจารณาจากวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการลงทุนของตัวผู้ลงทุนเอง ตลอดจนความพร้อมในเรื่องของการเงินเป็นอันดับแรก ๆ สิ่งสำคัญที่สุดในการลงทุนกองทุนรวม LTF หรือการลงทุนใดก็ตาม คือ เราจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการลงทุนให้ชัดเจนตลอดจนควรจะศึกษาและเรียนรู้ในสิ่งที่จะลงทุนให้ต้องแท้เสียก่อน เพื่อตัดสินใจลงทุน เมื่อลงทุนไปแล้วก็ยังมีหน้าที่ต้องคอยติดตามวิเคราะห์การลงทุนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ถ้าไม่ก็ต้องรู้จักปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของเราต่อไป

การขยายตัวของธุรกิจการจัดการกองทุนรวมหุ้นระยะยาว LTF

เพื่อเป็นการสนับสนุนการเพิ่มขึ้นของผู้ลงทุนสถาบันในไทย ในปี พ.ศ. 2547 สมาชิกบริษัทจัดการกองทุนรวมจึงได้ร่วมกันออกตราสารชนิดหน่วยลงทุน (unit trust) ประเภทกองทุนเปิดกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund--LTF) ที่ส่งเสริมการลงทุนระยะยาวแทนการเก็งกำไรระยะสั้นของผู้ลงทุน และการลงทุนได้รับการสนองนโยบาย มีการเจริญเติบโตขึ้นในประเทศไทย เป็นลำดับ (ดูตาราง 8)

ตาราง 8

การเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดการกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

รายการ	ข้อมูล ณ สิ้นปี พ.ศ.					
	2552	2551	2550	2549	2548	2547
จำนวนบริษัทจัดการที่มี LTF	20.00	22.00	21.00	18.00	18.00	17.00
จำนวนกองทุน	52.00	52.00	53.00	34.00	30.00	22.00
มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (พันล้านบาท)	85.50	42.01	49.41	25.19	14.18	5.63

ที่มา. จาก สถิติการเจริญเติบโตของกองทุนรวมที่เป็นกองทุนระยะยาว ปี พ.ศ. 2547-2552, โดย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน, 2553ฉ, ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2553, จาก http://www.aimc.or.th/21_infostats_rmfltfffif.php

ปีแรกของการลงทุน มีกองทุนประเภทนี้ถึง 30 กองทุน จาก 18 บริษัทจัดการลงทุน และมีการเติบโตมาเรื่อยๆ จนถึงปี พ.ศ. 2552 มีกว่า 52 กองทุนจาก 20 บริษัทจัดการลงทุน ซึ่งสามารถเห็นถึงการเติบโตจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิที่มีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด (ดูตาราง 9) ปีแรกมีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิเป็นจำนวน 5,633.94 ล้านบาท ปีต่อมามีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นถึง 14,176.47 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2549 มีมูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้นเป็น 25,186.42 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปี พ.ศ. 2550 เป็น 49,408.05 ล้านบาท แต่มีมูลค่าการลงทุนลดลง ในปี พ.ศ. 2552 เป็น 45,462.56 ล้านบาท อาจเนื่องมาจากการลงทุนของผู้ลงทุนบางรายที่ลงทุนในกองทุนใช้ประโยชน์สิทธิทางภาษีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 และลงทุนครบเงื่อนไขการลงทุนในกองทุน LTF จึงขายคืน ทำให้มูลค่าการลงทุนโดยรวม

ในปี พ.ศ. 2551 ลดลง และมีการลงทุนที่เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวในปี พ.ศ. 2552 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. 2553 ครึ่งปีในปัจจุบัน

ตาราง 9

มูลค่าทรัพย์สินสุทธิแยกตามประเภทกองทุนลักษณะพิเศษที่สำคัญปี พ.ศ. 2545-2553
ครึ่งปี

ปี พ.ศ.	กองทุนรวม RMF	กองทุนรวม LTF	กองทุนรวม FIF	กองทุนรวมคุ้มครองเงินต้น
2544	514.26	n.a.	n.a.	208.42
2545	2,836.21	n.a.	1,685.54	210.17
2546	8,336.38	n.a.	3,723.39	209.01
2547	12,237.88	5,633.94	12,754.61	2,348.88
2548	18,455.88	14,176.47	26,854.90	40,787.20
2549	25,475.24	25,186.42	28,935.60	88,163.57
2550	38,016.85	49,408.05	233,443.28	75,644.17
2551	39,529.61	45,462.56	295,555.49	46,130.80
2552	58,551.31	85,497.68	558,623.04	9,890.38
2553 ครึ่งปี	60,969.85	88,909.90	449,854.91	8,955.16

ที่มา. จาก มูลค่าทรัพย์สินสุทธิแยกตามประเภทกองทุนลักษณะพิเศษที่สำคัญปี 2545-2553 ครึ่งปี, โดย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน, 2553จ, กันยายน 5 ตุลาคม 2553, จาก http://www.aimc.or.th/21_overview_detail.php?nid=14&subid=0&ntype=2

จากข้อมูลแสดงว่า การลงทุนหุ้นระยะยาว LTF ในประเทศไทยมีการลงทุนที่มีความเจริญขึ้นอย่างเป็นลำดับ ซึ่งการลงทุนของนักลงทุนใน LTF เป็นประโยชน์ยิ่งในการช่วยขับเคลื่อนตลาดทุนไทย และการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นประโยชน์ยิ่ง เนื่องจากการลงทุนประเภทนี้เป็นการลงทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากเงื่อนไขการลงทุนให้เป็นการลงทุนในระยะยาว ทำให้เกิดเสถียรภาพในการบริหารการลงทุน และเกิดเสถียรภาพต่อการลงทุนในตลาดทุนไทยอีกด้วย โดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตลาดทุนไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและอย่างมีเสถียรภาพในการวางรากฐานการพัฒนาตลาดทุนไทย